

ენერგოეფექტურობა – ქვეყნის განვითარების გარდაუვალი აუცილებლობა

პოლიტიკის დოკუმენტის რეზიუმე

2016

**ენერგოეფექტურობა –
ქვეყნის განვითარების გარდაუვალი
აუსილებლობაა**

პოლიტიკის დოკუმენტის რეზიუმე

ავტორი: ნანი მეფარიშვილი

აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამოქალაქო საზოგადოების ფორუმის საქართველოს ეროვნული პლატფორმა არის საქართველოში რეგისტრირებული ადგილობრივი და საერთაშორისო არაკომერციული იურიდიული პირების გაერთიანება, რომლებიც მიზნად ისახავენ აღმოსავლეთ პარტნიორობის პრალის, ვარშავისა და ვილნიუსის სამიტების ერთობლივი დეკლარაციებითა და ევროპის სამეზობლო პოლიტიკის ევროკავშირ-საქართველოს ასოცირების შესახებ შეთანხმებით და სხვა ერთობლივი ღონისძიებებით განსაზღვრული მიზნების განხორციელების ხელშეწყობას.

Eastern Partnership Civil Society Forum Georgian National Platform is an association of local and international non-commercial legal entities registered in Georgia, aiming to promote and implement the goals set by the Joint Declarations of the Prague, Warsaw and Vilnius Eastern Partnership Summits and the EU-Georgia Association Agreement of European Neighborhood Policy and other joint events.

ავტორი: ნანი მეფარიშვილი

რედაქტორი: თამარ ნეფარიძე

© აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამოქალაქო საზოგადოების ფორუმის საქართველოს ეროვნული პლატფორმა

ენერგოეფექტურობა და ენერგოდაზოგვა თანამედროვე განვითარებული საზოგადოების მახასიათებელი ნიშანია. ენერგოეფექტურობა ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა დღევანდელ მსოფლიოში. მას დიდ ყურადღებას უთმობენ როგორც წამყვანი, მაღალგანვითარებული ქვეყნები, ასევე საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები. აღნიშნული ქვეყნების და საერთაშორისო ორგანიზაციების ინიციატივით და ხელშეწყობით ენერგოეფექტურობისა და ენერგოდაზოგვის საკითხებზე მუშაობა დაიწყეს განვითარებად და გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებში, მათ შორის საქართველოში.

ენერგოეფექტურობის და ენერგოდაზოგვის აქტუალობა განპირობებულია რამდენიმე ფაქტორით, რომელთა შორის მნიშვნელოვანია: ენერგოშემცველების (ნახშირწყალბადების) მარაგების შემცირება; ენერგოშემცველებზე, თბურ და ელექტროენერგებზე ფასების მკვეთრი და შეუქცევადი ზრდა; თითქმის ყველა სახის ენერჯის წარმოებისა და გამოყენებისას გარემოზე მავნე ზემოქმედება.

ენერგოეფექტურობა და განახლებადი ენერჯის წყაროების გამოყენება თბომომარაგებასა და ელექტრომომარაგებაში აქტუალურია როგორც ეკოლოგიური, ისე ეკონომიკური თვალსაზრისით. ტრადიციული ენერჯის დაზოგვა მიიღწევა ენერგოდამზოგი ღონისძიებების გატარებით და განახლებადი ენერჯის გამოყენებით.

ასოცირების შეთანხმებაზე ხელმოწერით საქართველო იღებს ვალდებულებებს ევროკავშირის მოთხოვნების შესრულებაზე. ქვეყანამ უნდა შეაფასოს არსებული ენერგეტიკული სისტემის რესურსები, დაადგინოს მისი გაუმჯობესების გზები, ჩამოაყალიბოს რეკომენდაციები და შეიმუშაოს ენერგოდამზოგი ტექნოლოგიების დანერგვის სტრატეგია.

ადგილობრივი ენერგორესურსების მოხმარების შემცირება მნიშვნელოვანია არა მარტო ეკონომიკური, არამედ სტრატეგიული თვალსაზრისითაც, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში ამჟამად არსებული ენერგეტიკული და ეკონომიკური პრობლემების გადაწყვეტას, გაზრდის ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობას მისი ენერგოტევადობის შემცირების ხარჯზე. ასევე, ხელს შეუწყობს ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და სწრაფი ეკონომიკური განვითარების უზრუნველყოფას.

უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილის საცხოვრებელი პირობები კომფორტის დონეზე ბევრად დაბალია, რადგან ვერ იხდიან გადასახადებს ელექტროენერჯიასა და გაზზე. ამიტომ აუცილებელია არსებულ საზოგადოებრივ შენობებში განახლებადი ენერჯისა და ენერჯის დაზოგვის საშუალებების დანერგვა, მათი საცხოვრებელი თუ სამუშაო პირობებისა და ჯანმრთელობის გაუმჯობესებისთვის.

ენერგორესურსების არარაციონალულად გამოყენების ერთ-ერთ მთავარ მიზეზად შეგვიძლია დავასახელოთ ენერგოეფექტურობის, ენერგოდაზოგვისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების შესახებ ინფორმაციის ნაკლებობა მოსახლეობასა და გადაწყვეტილების მიმღებ პირებში და, ასევე, ეკონომიკური პირობები

და დაფინანსების ნაკლებობა, რომელიც ხელს შეუწყობდა ენერგოდაზოგვის ღონისძიებებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვას.

თავისი არსით ენერგოეფექტურობა სახელმწიფო სექტორში სახელმწიფო მართვის სინონიმურია. ეს არის ერთ-ერთი კრიტერიუმი, რომლითაც ხდება ქვეყნის მართვის შეფასება. იმის მიხედვით, თუ რამდენად სწორად ხდება საბიუჯეტო სახსრების განკარგვა, განისაზღვრება, რამდენად უფრო ხილდება გადასახადების გადამხდელთა ფულს ქვეყნის მთავრობა. განვითარებულ ქვეყნებშიც კი, სადაც დიდი ყურადღება ეთმობა ენერგოეფექტურობასა და ენერგოდაზოგვას, ითვლება, რომ საბიუჯეტო სექტორს აქვს ენერგოხარჯების დაზოგვის მნიშვნელოვანი პოტენციალი.

ინდუსტრიულად განვითარებულ ქვეყნებში ენერგეტიკული სტრატეგიის მთავარ პრიორიტეტად მიჩნეულია ენერგომოხმარების ეფექტურობა. მრავალ ქვეყანაში შემუშავებულია თბოენერგეტიკული რესურსების ეკონომიურად მოხმარების ნაციონალური მიზნობრივი პროგრამები. ისინი მოიცავენ ენერგომატარებლების მოხმარების შემცირების, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განვითარების, მეორადი მასალების შეგოვებისა და გამოყენების, ენერგომოხმარების კონტოლისა და აღრიცხვის ღონისძიებათა კომპლექსს.

ჭარბი ენერგიის მოპოვებისთვის კაცობრიობა უხეშად ერეოდა ბუნებრივ გარემოში და ნაკლებად ფიქრობდა შედეგებზე, რომელიც ამას მოჰყვებოდა. დრო იცვლება და ახალი ასწლეულის საწყისებთან იწყება დედამიწის ენერგიის ახალი ეტაპი. გაჩნდა „დამზოგავი“ ენერგეტიკა, რომელიც ზრუნავს უკვე ძლიერად დაზიანებული ბიოსფეროს დაცვაზე. თანამედროვე ენერგეტიკა ძალიან სწრაფად ახდენს უახლესი იდეების, მიღწევებისა და გამოგონებების აკუმულირებას და ასიმილირებას.

მონინავე ქვეყნების პროგრესულ მთავრობებს კარგად აქვთ გაცნობიერებული, რომ ენერგოდაზოგვა და ენერგოეფექტურობა არის სწრაფად განხორციელებადი, იაფფასიანი, ეკოლოგიურად სუფთა ენერგიის წყარო. 1 კვტ სიმძლავრის დაზოგვა ჯდება ათჯერ უფრო ნაკლები, ვიდრე იგივე სიმძლავრის ენერგიის გამომუშავება ელექტროსადგურით.

ენერგიის ეფექტური გამოყენება გვაძლევს საშუალებას, შევამციროთ ენერგიაზე მოთხოვნა, რაც შედეგად მოიტანს გარემოს დაბინძურების შემცირებას.

უფრო რაციონალური და ეფექტური ენერგიის წარმოება და გამოყენება, საწარმოებისა და სოციალური სექტორის ინფრასტრუქტურის განახლება, ინოვაციური განვითარება არის ეკონომიკის ზრდისა და სრულყოფილი საზოგადოების ჩამოყალიბების უმნიშვნელოვანესი საშუალება.

საქართველოს სახელმწიფომ გადაუდებლად უნდა განახორციელოს ენერგიის განახლებადი წყაროების ათვისების გრძელვადიან პერიოდზე გათვლილი ეფექტური ღონისძიებები და რადიკალურად უნდა შეცვალოს ენერგოეფექტურობასთან დაკავშირებული დღევანდელი პოლიტიკა.

საქართველოს ეროვნული პლატფორმა
ტელ.: +995 32 293 11 28
მობ.: +995 570 10 44 90; +995 570 10 15 28
ელ-ფოსტა: np@ei-lat.ge
ვებგვერდი: eap-csf.ge